

Paragraf 143

Ärendenummer TN2025/359

Taxor och avgifter för vatten och avloppsverksamheten

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta styrdokumentet med taxor och avgifter för Vatten och avlopp, daterat 2025-09-01.

Beskrivning av ärendet

Verksamheten för vatten- och avlopp (VA) är en lagstyrd verksamhet. VA-verksamheten finansieras genom avgifter i enlighet med Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Enköpings kommuns VA-taxa följer Svenskt Vattens basförslag, som är standard för branschen. Att följa basförslaget tryggar rättssäkerheten och säkerställer VA-lagstiftningens krav. Det säkrar att VA-taxan ska vara rättvis och skäligt fördelad på de anslutna abonnenterna, enligt den så kallade nyttoprincipen med en social kostnadsfördelning.

Taxan ska finansiera nödvändiga kostnader för att ordna och driva VA-verksamheten i kommunen, om inte skattemedel ska finansiera eventuellt underskott. Överskott och underskott av avgiftsuttaget ska regleras över tid.

Avgifterna enligt VA-taxan består av bruks- och anläggningsavgifter samt avgifter för specifika åtgärder. Förslaget innebär enbart ändrade avgiftsnivåer. Generellt uppdateras anläggningsavgifterna med index och bruksavgifterna med en procentsats. VA-verksamheten arbetar med en flerårig prognos, kopplad till kommunens långsiktiga investeringsplan och driftsbudget. Framtagande av taxenivån och därmed årlig procentsats, sker i ett modelleringsverktyg som långsiktigt tar hänsyn till verksamhetens intäkter och utgifter, som löpande drift, underhåll, ny- och reinvesteringar.

Brukningsavgift är en återkommande kostnad som fastighetsägare betalar för att använda kommunalt VA. Brukningsavgiften ska täcka kostnader för planering, drift och förnyelse av VA-verken samt planering, drift, underhåll och förnyelse av distributionsnätet samt skyddet av hela VA-anläggningen. Prognosen för brukningsavgiften tar hänsyn till tillväxt enligt gällande översiktsplan, nyinvesteringar och underhållsskuld samt framtida underhåll. Detta finns beskrivet i PM – Taxor och avgifter för Vatten- och avloppsverksamheten, daterad 2025-09-01.

Anläggningsavgift är en engångskostnad som fastighetsägare betalar för att få tillgång till kommunalt vatten och avlopp. Avgiften täcker kostnader för att ansluta fastigheter till den kommunala VA-anläggningen, inklusive installation av ledningar och nödvändig infrastruktur.

Utöver den årliga översynen av VA-taxan har ett tilläggsuppdrag givits verksamheten, att se över anläggningsavgifterna för kommunalt VA och säkerställa en 100% täckningsgrad för 2026. Täckningsgraden baseras på genomförda och kommande utbyggnadsområden mellan 2021-2029 där infrastruktur till både villor, lägenheter och industrier byggts ut och planeras att byggas ut. Anläggningsavgiften, som årligen normalt höjs med index, föreslås justeras upp med en procentsats för anpassning till det politiska önskemålet om 100%-ig täckningsgrad. Højningen av anläggningsavgifterna föreslås därefter att återgå till en årlig indexuppräknings. Anläggningstaxans täckningsgrad föreslås att ses över och räknas upp till en ny täckningsgrad med några års mellanrum, för att åren däremellan höjas med index.

Ett nytt basförslag av VA-taxan har tagits fram av branschorganisationen Svenskt Vatten. VA-verksamheten planerar att utforma kommunens VA-taxa i enlighet med det nya basförslaget för år 2027.

Beslutsgång

Lars Engelberg (S) begär ajournering innan beslut. Ajournering sker klockan 11.05-11.12.

Särskilda yttranden

Ingvar Magnusson (NE) lämnar särskilt yttrande:

Jag är besviken på att med avsaknad av alternativa kreativa lösningar och med "kniven på strupen" behöva ta ansvar och ta beslut till dessa stora taxehöjningar.

Jag saknar relevant underlag och full förståelse för att vi nu och historiskt har hamnat i den här negativa kostnads och avgiftsspiralen.

Därför har jag under flera års tid yrkat på att vi fritidspolitiker ska få bli mer delaktiga, få bättre insyn och få mer transparens i hur den taxefinansierade verksamheten bedrivs.

Ett exempel på mitt engagemang i frågan är att jag haft nedanstående förslag till nämndsmål för i år och tidigare år, men har tyvärr alltid blivit nedröstad.

- Vi måste öka transparensen för oss alla inom vår taxefinansierade VA-verksamhet och detta arbete ska innefatta allt ifrån "ax till limpa", nämligen budgetering, upphandling, uppföljning/prognoser av både kostnader och intäkter vad gäller såväl ny som ombyggnad samt löpande underhåll.
- Allt detta för att skapa delaktighet, få ett bra beslutsunderlag och förståelse för eventuella taxehöjningar.

Behovet av detta arbete är givetvis ännu större nu och framöver för att vi ska klara av framtida utmaningar.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-09-01
- Styrdokument – Taxor och avgifter för Vatten och avlopp, 2025-09-01
- PM – Taxor och avgifter för Vatten- och avloppsverksamheten, 2025-09-01
- Rapport Anläggningsavgift, Nivå och konstruktion av VA-taxa i Enköpings kommun, 2025-06-23

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Kommunfullmäktige, för åtgärd